

Ανησυχίες για ισχυρή ανάκαμψη του ιού της γρίπης

Καθώς οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί και οι κοινωνικές παρεμβάσεις που έχουν σχεδιαστεί για τον περιορισμό του κορωνοϊού, όπως η χρήση μάσκας, εξασθενούν σιγά-σιγά, εκφράζονται έντονες ανησυχίες ότι ο ιός της γρίπης θα ανακάμψει, ενδεχομένως και έντονα.

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Λίνα Πάσχου** (Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής-Προληπτικής Ιατρικής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σχετικά δεδομένα.

Η εποχική γρίπη σκοτώνει συνήθως 290.000 με 650.000 άτομα το χρόνο παγκοσμίως. Αλλά για το μεγαλύτερο μέρος του 2020 και του 2021 ουσιαστικά εξαφανίστηκε από μεγάλο μέρος του πλανήτη. Το FluNet, ένα εργαλείο για την παρακολούθηση των παγκόσμιων δεδομένων για τη γρίπη που διατηρεί ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, δείχνει ότι το ποσοστό των θετικών τεστ γρίπης παρέμεινε σταθερά χαμηλό από τον Απρίλιο του 2020 ως σήμερα, παρά την αυξημένη πραγματοποίησή τους. Οι ΗΠΑ κατέγραψαν μόλις 646 θανάτους από γρίπη το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, ενώ υπήρξε μόνο ένας θάνατος από παιδική γρίπη. Η Αυστραλία δεν είχε μέχρι στιγμής θανάτους από εποχική γρίπη το 2021, σε σύγκριση με μεταξύ 100 και 1.200 τα προηγούμενα έτη. Τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας φαίνεται, επίσης, ότι έχουν καταστείλει ορισμένες βακτηριακές λοιμώξεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προκαλούν πνευμονία και μηνιγγίτιδα και σχετίζονται με σήψη. Βέβαια, ορισμένοι ιοί συμπεριφέρθηκαν διαφορετικά. Οι ρινοϊοί, για παράδειγμα, μια σημαντική αιτία του κοινού κρυολογήματος, συνέχισαν να εξαπλώνονται καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας και οι λοιμώξεις μάλιστα αυξήθηκαν σε ορισμένες χώρες, πιθανώς επειδή οι ιοί αυτοί δεν είναι τόσο ευαίσθητοι σε μέτρα όπως ο καθαρισμός των επιφανειών και το πλύσιμο των χεριών.

Τα πράγματα όμως φαίνεται να αλλάζουν γενικά, καθώς μερικοί ιοί που είχαν μειωθεί παρουσιάζουν ήδη ανάκαμψη και μάλιστα εκτός εποχής. Οι κοινοί ανθρωπίνι κορωνοϊοί και οι ιοί της παραγρίπης ήταν σε πολύ χαμηλά επίπεδα στις ΗΠΑ το 2020, αλλά άρχισαν να ανεβαίνουν στα επίπεδα πριν από την πανδημία την άνοιξη του 2021, μια ασυνήθιστη περίοδος εμφάνισης κρυολογήματος. Ομοίως, οι λοιμώξεις με τον αναπνευστικό ιό RSV, ο οποίος συνήθως προκαλεί ήπια συμπτώματα κρυολογήματος αλλά είναι επίσης υπεύθυνος για περίπου 5% των θανάτων σε παιδιά κάτω των 5 ετών παγκοσμίως, ήταν σε ιστορικό χαμηλό για ένα χρόνο, αλλά άρχισαν να αυξάνονται

μήνες αργότερα από το συνηθισμένο, τον Απρίλιο του 2021. Οι μολύνσεις από RSV εξακολουθούν να αυξάνονται.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, οι επιστήμονες ανησυχούν για ισχυρή ανάκαμψη και του ιού της γρίπης. Η εξασθένηση των ταξιδιωτικών περιορισμών και των κοινωνικών παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί για τον περιορισμό του κορωνοϊού, όπως η χρήση μάσκας, εντείνει τις ανησυχίες. Πολύ σημαντική παράμετρος είναι η αύξηση του αριθμού ανθρώπων που δεν έχουν έρθει σε επαφή με τη γρίπη τα τελευταία έτη, άρα δεν είναι ανοσολογικά εκπαιδευμένοι. Υπάρχουν μάλιστα ήδη στοιχεία από όλο τον κόσμο για αυξημένη κυκλοφορία των ιών γρίπης H3N2, H1N1 και B. Ένα κύμα μολύνσεων από τη γρίπη B τον χειμώνα 2019-2020 συνέβαλε σε αριθμό ρεκόρ παιδικών θανάτων από γρίπη. Τα παραπάνω αποτελούν λόγους που καθιστούν τον εμβολιασμό έναντι της γρίπης αυτή τη χρονιά ιδιαίτερα σημαντικό.